

## Zimowy śnik ...

Wiyecie! Bez łostatnie dwa-trzi lata chnet blank ci sam u nôs zimy niy bôło. I ludzie wajali, iże dziecka przepōmnōm jak tyż co to śniy wyglōndô. Latoś je i zima, i śniyg i ... juzaś pierōńskô łostuda. Zasuło ci we piyrșyzy połowinie stycznia chnet w cōłkij Polsce bany, sztreki, drōgi, lōd połōmôł asty, ftoze juzaś posrywali druty i we wieluch miyjscach niy bôło sztrōmu. Można to i skuli tego krajzowoł taki jedyn wic:

Jaki je nōjmyńszy zwierzōk, nōjmyńszô gadzina we Polsce?

Anō, to ci je „drōgowiec” ... wszyjske nasze ceściorze! Ledwa ino pōra cyntimyjtrōw śniyga śleci a jich już blank łod tretuaru niy idzie ujzdrzić.

Nō, dobra, ale jō i ło tym tyż niy kciōł dzisiōj berać, niy ło wicach. Przeca je jece zima cōłkim pyskiym chocia kajniykaj je ci już festelno toplaka i maras. Tela, co tak po prōwdzie to ino nōjsrogszô uciecha mieli nasze dziecka, ftoze już ze zimowyj laby przikludziyli sie nazōd do szuli. A juzaś take stare knakry jak jō, muszōm kukać coby niy zaboczyć spodniokōw, coby starō poflikowała razym wszyjskie fuzekle, i coby niy zaboczyć srogij sznuptychli, kej napocznie ze kichola ciyc. I rzyknijcie mi tak po prōwdzie, bez cygaństwa, bez kminiyniō, te wszyjskie, kerym już pizło bez szejśćdziesiōnt lōt, eżli niy kcieli byście – nikej niyftoro gadzina – napocznōńc na podzim bez pōra miesiyncy zimy nynać?

Niy wierza! Jō sōm – kej ino moja Elza pyndaluje do roboty ło pōł siōdmyj ło szaroku – to bych sie tak nōjlepszyj zakulōł, zababulōł we pierzina i nynōł, nynōł .... jece bez dwa- trzi miesiōnce. I to niy skuli tego, co je zima na dworze i jako piździawica, niy! Ino coby ze tego prykola niy wylazować.

Ludzie! Przeca bali i do szynku trza sie łoblyc we cwiter, jakla, watōwa, szczewiki ... a niyskorzij, kej cowiek już cosik szluknie, to chnet napoczynō sie szwicować, napoczynō sie mokrzyć pod myckōm, i to ... blank ci niy skuli tyj ustawy „ło wychowaniu we trzyźbości”.

A Wiyecie, sōm na świycie zwierzōki, je ci takō gadzina, ftorō poradzi ci i nōjsrogszô zima przetrzimać, chocia to je maluśkie i niy mō takigo filipa jak cowiek. Kajsik żech wyczytōł (terōzki idzie mocka wyczytać i we „internecu”), iże je ci taki zwierzōk, kerego amerikōńskie Indianery mianujōm „sleepyhead” znacy „śpioch” i wōży ino kajsik kole 50 gramōw, a poradzi nynać ciyngiyem bez śtyry tydzie. Nynō we kaktusie (możno skuli tego je mu wszyjsko jedno?) i mō ino przy śniku piyńc gradusōw a bez rest roka wiyncyj niżli śtyrdziyści..

Je i inkszy – i to bych musiōł pedziej kej indzij – ptōszek, kery sie mianuje „lelek”. To niy je polski ptōk (ale sam tyż take żyjōm) i łōn nynō dugszyj niżli te, co my miarkujymy, iże nynajōm festelnie bez zima. Tyn „lelek” nynō dugszyj niżli popielica, niżli świstak, lebo niżli ber. A niy gōdōm sam już ło takim ptōku (coby mie te nasze biologi za słōwecka niy chytali) „lelek kozodōj” (cigōw niy cyckō, chocia tak niyftorzi gōdajōm). I, jakech to wyczytōł, to niy ino zima, ale kej niy ma co wećkać do brzucha, to niyftorō gadzina, idzie na isto, na dugo

nynać. Wiela by sam szło ło tym godać (ale, fto to kce wiedzieć? ) Rzykna ino tela, co je ci takô wywiōrka (niy naszō, niy naszō), kiero swinie sie we taki knōłtel, wlażuje do dziury we ziymy i nynō, jak przinoleżi. Ziymia moge mieć i dwadzieścia gradusōw mroza, a ta gadzinka mō bali (minus dwa gradusy) – szkryflōm minus, coby żōdyn niy pedziōł, iżech sie chybnōł – i niy zamarznie jeji krew. Styknie ale, coby jōm ftosik wtynczōs tyknōł i ... zarōzki zemrzi! Nalech sam terōzki nafandzolōł, pra? Tela, co mie już blank ta zima dopolōła, znerwowała i tyż kciōłbych, coby sie jakosik gryfnō pogoda zrobiōła. Nō ale, nōs tak by tak jece czeko toplaka i tela mōmy dobrze, co nōm sam u nōs we Chorzowie żōdnō rzyka niy wyleje, bo przeca niy werci sie gōdać ło Rawie, ftorō już kielanōście lōt nasze chorzowske rajce kcōm przikryć ... terōzki ale ... za nasze pijōndze.

Ale, ale to jece niy ma wszyjsko. Terōzki gōdōłech ło tyj gadzinie, kierō kce zima przetrzimać, a we świcie sōm zwierzōki, kere kcōm ... lato strzimać, coby niy kipli. Ale to ci już je blank inkszō bōjka. I ludzie! Rzyknijcie mi, fto by niy kciōł sie swinōńć we taki maluśki knōłtel, coby niy przenynać ta cōłko zima a i ZUS by niy musiōł pynzyji posywać? Nō ale, ludzie tego niy poradzōm i ... tela!

Ojgyn z Pnioków